

חקדמה לברכות- ב': כוונת ברכה

שולחן ערוך אורח חיים סימן ה

סעיף א:

יכוין בברכות פירוש המלות.

כשיזכיר השם, יכוין פירוש קריאתו באדנות שהוא אדון הכל, ויכוין בכתיבתו ביו"ד ה"א שהיה והוא ויהיה,

ובהזכירו אלהים, יכוין: שהוא תקיף בעל היכולת ובעל הכחות כלם

משנה ברורה סימן ה

(א) פי' המלות. כמו שאחז"ל [ברכות מ"ז] שלא יזרוק הברכה מפיו אלא יכוין בעת האמירה ויברך בנחת

וז"ל ספר חסידים סי' מ"ו כשהוא נוטל ידיו או שמברך על הפירות או על המצות השגורות בפי כל אדם יכוין לבו לשם בוראו אשר הפליא חסדו עמו ונתן לו הפירות או הלחם להנות מהם וציוהו על המצות, ולא יעשה כאדם העושה דבר במנהג ומוציא דברים מפיו בלא הגיון הלב ועל דבר זה חרה אף ה' בעמו ושלח לנו ביד ישעיה ואמר "יען כי ניגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני" ועי"ש עוד מה שהאריך בגודל העונש עבור זה:

(ב) קריאתו באדנות. כי השם הנכבד והנורא אסור לקרותו ככתבו, כמשאחז"ל ההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לעוה"ב, אלא צריך לקרותו כאלו היה כתוב שם אדני, וגם בנקודת אדני דהיינו האלף בחטף פתח אבל לא בפתח לבד או בשב"א לבד והד' בחולם והנון בקמץ וידגיש היו"ד שתהא ניכרת יפה רק בכונה יכוין לשם הוי"ה. וטעם הנגינה הוא מלרע:

(ג) שהיה וכו'. ובביאור הגר"א כתב דלפי עומק הדין א"צ לכוין אלא פי' קריאתו דבכל מקום הולכין אחר הקריאה אף שיש בהכתיבה סודות גדולות לבד בקריאת שמע שם צריך לכוין ג"כ שהיה וכו' עי"ש.

ובמקום שנכתב בא"ד לכו"ע אין צריך לכוין אלא שהוא אדון הכל.

אם אחד מספר חסדי ה' שעשה לו ומתחלה מזכיר השם ורוצה לגמור דבריו מה שעשה לו ה' אסור להפסיקו בדברים שמא מתוך כך לא יגמור דבריו ונמצא שהזכיר ש"ש בחנם אבל אם רוצה לקלל שום אדם והתחיל בשם, מצוה להפסיקו שלא יגמור דבריו ולא יחטא [ס"ח והובא בחידושי רע"א]: